

ония исторически начала, които лежатъ въ основата на славянската народностъ и се обуславятъ прѣдимно отъ православното вѣроизповѣдане. Различието на тия основни начала въ самата тѣхна сжщностъ е духовна, това именно различие съставлява и причина на вѣчния антагонизъмъ между латинско-протестантския Западъ и православно-славянския Изтокъ. Каквото и да извършимъ, колкото и да бихме се отрекли отъ своята народностъ прѣдъ Западна Европа, колкото и да бихме се унижили, каквито жертви и да дадемъ зарадъ нейното спокойствие и миръ, — ние никога за нея нѣма да бждемъ свои, никога нѣма да ѝ внушимъ довѣрие, никога нѣма да изгасимъ нейната таинствена вражда, до като тя, Западна Европа, не ни обезсили, не ни оскопи вещественно и духовно. Всичко това е ясно като Божи день, засвидѣтелствувано е отъ десетвѣковна история. Въ това отношение, не само римскиятъ папа, но цѣлиятъ Западъ е останалъ вѣренъ на себе си. Латинската империя създадена бѣ отъ кръстоносцитѣ въ Цариградъ само като прототипъ на тоя редъ на нѣщата, къмъ който упорно се стреми Западъ, макаръ и въ инакъвъ образъ и форма.“

Не само за единъ хлѣбъ живѣе човѣкъ и не само за едно вещественно благосѣстояние живѣятъ и иматъ своето значение народитѣ въ историята. Не само за подобренieto бита на балканскитѣ славяни намъ прѣдстои да се грижимъ и не само отъ Османцитѣ ние трѣбва да ги охраняваме, но и отъ посѣгателствата на Западъ, устремени върху тѣхната земя и тѣхното духовно погребване и обезличаване.